

Bolest vaskularne demencije

INFORMATIVNI LIST ŠVEDSKOG CENTRA ZA DEMENCIJU

Vaskulär demenssjukdom • faktablad på bosniska | kroatiska | serbiska

Oštećenje krvnih sudova

Demencija je zajednički naziv niza simptoma koji otežavaju mišljenje, planiranje i komunikaciju. Ovi simptomi prouzrokuju različita oštećenja i oboljenja mozga. Kod vaskularne demencije reč je o oštećenjima i bolešljivim promenama u krvnim sudovima u mozgu, zato se ova bolest ponekad i zove demencija krvnih sudova.

Bolest vaskularne demencije je druga po redu od najobičnijih uzroka demencije a procena je da ista iznosi 25–30 odsto svih slučajeva. U poodmaklim godinama ova se bolest ne retko javlja zajedno sa Alzheimerovom bolešću, koja je najobičnija bolest demencije.

Moždani udar (stroke) kao faktor rizika

Vaskularna demencija može imati više uzroka. Često je ona posledica moždanog udara, to jest krvnog zapuška, krvarenja u mozgu ili tesnih zakrečenih krvnih sudova koji se zapuše. U svim ovim slučajevima u mozgu može nastati ozbiljan nedostatak kiseonika. Oštećenja koja tom prilikom nastaju mogu dati simptome koji na različite načine otežavaju svakodnevnicu pacijenta. Simptomi variraju od osobe do osobe, zavisno od toga koji su delovi mozga zadešeni.

Simptomi variraju

Nešto pojednostavljeno se može reći da se razboritost, kontrola impulsa i koncentracija pogoršavaju ako oštećenja nastanu u prednjem režnju mozga. Oštećenja u slepoočnom režnju dovode do zaboravnosti, poteškoća u komunikaciji i učenju novih stvari. Oštećenja u dubljim delovima mozga, u najsitnijim krvnim sudovima, često dovode do osporelih pokreta i poteškoća u planiranju i vršenju različitih stvari.

Važno je imati na umu da stres obično pojačava simptome.

Tok bolesti često se razvija stepenasto

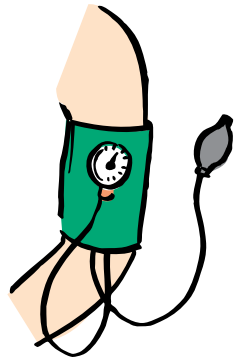
Bolest demencije obično se javlja podmuklo i razvija se polako. Ali kod vaskularne demencije simptomi se često javljaju naglo i tok bolesti bi se moga nacrtati u

obliku stepenica: stanje se pogorša, ostane stabilno izvesno vreme pa se zatim ponovo pogorša.

Bitno je postaviti dijagnozu rano

Vaskularna demencija se ne može utvrditi prostim nalazom. Dijagnoza se zasniva na nizu testova, pregleda i razgovora sa pacijentom i članovima njegove porodice.

Ispitivanje radi utvrđivanja demencije obično traje četiri do šest sedmica. Važno je da se ispitivanje odmah započne da bi bilo moguće blagovremeno pružiti pravu pomoć i lečenje.

Sprečavanje novih oštećenja krvnih sudova

Nema lekova koji mogu izlečiti vaskularnu demenciju. Umesto toga cilj terapije je sprečavanje novih oštećenja mozga. Lekovi za razređivanje krvi se daju tada kada postoje povećana opasnost od krvnog zapuška. U mnogim slučajevima potrebno je regulisati i krvni pritisak, ponekad terapijom lekova, s obzirom da povišeni krvni pritisak povećava opasnost od moždanog udara. Potrebno je i strogo regulisanje dijabetesa s obzirom da ova bolest može oštetiti sitne krvne sudove u mozgu.

Planirati za dobar život

Važno je dobiti objašnjenje o bolesti i njenim simptomima da bi se moglo planirati za dobar i osmišljeni život. Osim preventivne terapije pomagala i niz drugih mera preduzetih od strane društvene zdravstvene zaštite i brige mogu olakšati svakodnevnicu pacijenta.

15 Juli 2013 • Svenskt Demenscentrum©

Više informativnih listova na raznim jezicima može se ispisati sa portala Švedskog centra za demenciju:
www.demenscentrum.se/Faktablad

Svenskt Demenscentrum

Svenskt Demenscentrum, Gävlegatan 16, 113 30 Stockholm, 08 - 690 58 00, info@demenscentrum.se

www.demenscentrum.se